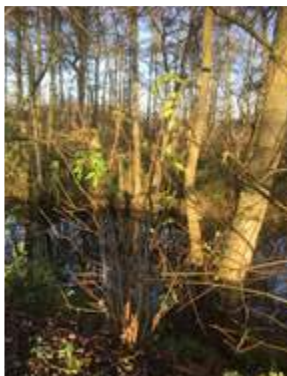

Winterse maandwandeling in het Molsbroek

Deze route wordt jou aangeboden door

Vzw Durme

map data: © OpenStreetMap Contributors; Cartography: © RouteYou

Winterse maandwandeling in het Molsbroek

Lengte: 2.24 km

Stijging: 3 m

Moeilijkheidsgraad: 1/10

Dijk Molsbroek, 9160 Lokeren, België

Molsbergenstraat 6A, 9160 Lokeren, België

Routebeschrijving

Elke maand organiseert natuurvereniging vzw Durme een gegidste wandeling in het Molsbroek. Helaas stroomt corona roet in het eten, en kan deze in januari niet doorgaan. Niet getreurd, want vzw Durme werkte samen met gids Walter speciaal voor onze bezoekers een alternatief uit. Geniet op veilige afstand van deze digitale wandeling met interessante stops die je meer vertellen over de winterse natuur rondom jou.

Veel plezier!

Van: Dijk Molsbroek, 9160 Lokeren, België

Naar: Molsbergenstraat 6A, 9160 Lokeren, België

Routing: Wandel - mooiste

Bezienswaardigheden

Zwarte els

- Afstand langs route: 0.12 km

Afbeelding 1: Zwarte els

De zwarte els is familie van de berk, maar staat in tegenstelling tot de berk graag in het water. Zijn dode

hout is vochtbestendig, ideaal dus voor het maken van bijvoorbeeld palen voor afsluiting. De mannelijke en vrouwelijke bloemen zijn reeds in de herfst gevormd maar lopen als het zachter wordt vroeg uit. De langwerpige zijn de mannelijke katjes

. Vlak in de buurt zie je veel kleinere, dit zijn de vrouwelijke katjes

. Ze groeien bij bevruchting d.m.v. de wind uit tot de zwarte kegeltjes (van de voorbije herfst) die nu ook op dezelfde tak nog te vinden zijn

Heel wat zangvogels, o.m. sijsjes en putters, doen zich tegoed aan de zaden die in de kegeltjes zitten.

Dood hout brengt leven

- Afstand langs route: 0.31 km

Afbeelding 2: Dood hout brengt leven

Tal van organismen van heel klein tot groot leven van en op dood hout:

vogels

zoals spechten en andere holenbroeders,

vleermuizen

en

vele insecten- en paddestoelensorten

.

Duits onderzoek heeft uitgewezen dat er in een gezond loofbos

5.000 tot 7.000 soorten dieren en planten voorkomen. Daarvan is

een derde afhankelijk van dood hout

, als voedingsbron of als nest- of schuilplaats.

Veteraanbomen moeten dus ook een plek in het bos krijgen. Verwar de levensverwachting van een boom niet met de economische kaprijpheid: een eik wordt

als kaprijp aanzien op 150 jaar, maar als je hem ongemoeid laat, kan hij meer dan 1000 jaar oud worden.

Riet

3

- Afstand langs route: 0.41 km

Afbeelding 3: Riet

Kijk eens naar de moerasvlakte van het Molsbroek. Één plant springt hier opvallend in het oog:

riet

. Deze grassoort groeit in water. Hij kan tot drie meter hoog worden en breidt zich uit door uitlopers aan de wortelstok. Zelfs als het hard waait knakt hij niet doordat al zijn

bladeren mee kunnen bewegen met de windrichting en zo met de wind meegeeft. Probeer maar eens bij een rietstengel de bladeren voorzichtig te veranderen van richting. Dat gaat heel gemakkelijk.

Verontreinigd water wordt gereinigd wanneer dit door een rietland geleid wordt.

Rivierduinen

4

- Afstand langs route: 0.48 km

In het Molsbroek zie je links een mooi voorbeeld van een

rivierduin

. Deze vind je in tegenstelling tot een kustduin in het binnenland. Deze rivierduinen zijn in de laatste ijstijd gevormd door het uitstuiwen van het zand uit de droge rivierbedding. Het water zat immers grotendeels in de vorm van ijs op de poolkappen.

Het woord '

Mols

' in het toponiem Molsbroek verwijst naar de lichte verhevenheid in het landschap door het opgestoven zand in de nabijheid van de Durme. Met een zekere overdrijving werd hier gesproken van '

bergen

'. Veel van dat zand werd gebruikt om de nabijgelegen stad te bouwen

Gelukkig werd hier het duin tenslotte gevrijwaard van volledige afgraving.

Hoe ademt de vlier in de winter?

5

- Afstand langs route: 0.53 km

Afbeelding 4: Hoe ademt de vlier in de winter?

Mensen ademen met hun longen. Bomen en struiken ademen door middel van hun bladeren

. Maar ' s winters zijn ze hun blad kwijt. Hoe ademen ze dan?

Ga even op zoek naar een vlier die groeit aan de rechterkant van de dijk. Als je goed kijkt zie je op de twijgen van de vlier

kleine bleke wratjes

. Dat zijn de kurkporiën of lenticellen

, waarlangs deze plant ademt in de winter. Alle loofbomen hebben deze op hun twijgen maar bij de vlier zijn ze het duidelijkst te zien.

Ringlidteken

6

- Afstand langs route: 0.65 km

Afbeelding 5: Ringlidteken

Kijk even naar een twijg van een boom rondom je. De eindknop van vorig jaar liet op de twijg een ringvormig lidteken na. Vanaf hier begon de twijg verder te groeien. Je kan dus op de twijg gemakkelijk zien hoe ver de nieuwe twijg dit jaar doorgroeide.

Voederwand

 - Afstand langs route: 0.72 km

Langs het wandelpad zie je links een voederwand, waarachter wintervoeding voor vogels wordt opgehangen of op de grond gestrooid wordt. Sluip er stil naartoe en kijk naar de verschillende soorten vogels die op het voedsel afkomen. Meesjes hangen aan de opgehangen vetbollen met zaadjes erin. Vinken blijven op de grond rondscharrelen op zoek naar de uitgestrooide zaden. Dit kan je thuis ook doen. Wel opletten dat zo' n voederplek altijd in de buurt van een struik staat. Daar kunnen de vogeltjes in vluchten als een kat of sperwer in de buurt is.

Mossen en korstmossen

 - Afstand langs route: 0.79 km

Ga op zoek naar de struik op de foto die hier rechts van de dijk groeit. Op de takken zie je mossen en korstmossen tezamen. De

Afbeelding 6: Mossen en korstmossen

mossen zijn groen, de korstmossen grijs. Korstmossen zijn eigenlijk de samenwerking van een schimmel en een alg, waaruit beide voordelen halen. De alg of wier doet aan fotosynthese en maakt met behulp van zonlicht en bladgroen suiker/voedsel aan, waarmee de schimmel zich voedt. De schimmel zorgt ervoor dat de alg water uit de lucht en mineralen kan opnemen. Daarnaast beschermt hij de alg tegen uitdroging. Korstmossen zijn pioniers. Ze gedijen op kale oppervlakken en groeien heel traag (0,1 mm/jaar).

Berken en naaldhout

 - Afstand langs route: 0.94 km

Afbeelding 7: Berken en naaldhout

Links van de dijk heb je een mooi zicht op het rivierduin. De vegetatie is hier totaal anders dan die

aan de rechterkant van het pad.

Op het rivierduin vind je in de lente massa 's viooltjes en verderop voornamelijk berken en grove dennen . Deze houden van droge zandgrond

Op het rivierduin vind je ook heel veel konijnen (deze kunnen hier makkelijk hun holen graven) en tal van mieren waarop dan weer de groene specht jacht maakt.

Eenden

- Afstand langs route: 0.96 km

Afbeelding 8: Eenden (Bron: *wilde eend*)

Op de grachtjes naast het wandelpad zie je eenden zwemmen: over het algemeen wilde eenden, kraakeenden en wintertalingen.

Al gedacht waarom mannetjes eenden zoveel kleurrijker zijn dan wijfjes eenden? Wijfjes zijn veel onopvallender omdat ze grondbroeders zijn en zo verborgen mogelijk op hun nest moeten zitten. Een uitzondering is de bergeend. Daar broedt het wijfje in een konijnenhol. Daarom kan ze even kleurrijk als het mannetje zijn.

Judasoor

- Afstand langs route: 1.03 km

Judasoor is een eetbare zwam die voornamelijk groeit op oude vlier. De naam wordt verklaard uit een overlevering over de Bijbelse figuur Judas Iskariot die zich aan een vlier zou hebben opgehangen nadat hij

Afbeelding 9: Judasoor

Jezus verraden had. Het zwammetje lijkt ook op een oor.

Wilde hop

- Afstand langs route: 1.07 km

Afbeelding 10: Wilde hop

In bomen en struiken langs het pad zie je als je aandachtig kijkt de resten van de wilde hop , een klimplant die razendsnel groeit (tot 10 cm per dag!). Hij slingert langs de stammen en twijgen van andere bomen naar het licht. De vrouwelijke hopbelletjes (bloemen) worden gebruikt om bier op smaak te brengen.

Zomereik

- Afstand langs route: 1.13 km

Afbeelding 11: Zomereik

Zomereik

is het Europese hardhout. De boom kan heel oud worden. De bladeren verteren moeilijk wat een flinke strooisel laag geeft in een bos. De eikels worden door veel dieren gegeten, ze zijn zeer voedzaam en bevatten tot 38 % vet. Voor ons zijn ze bitter door de taninne

. Die bitterstof kan je verwijderen door ze gepeld in water te laten koken. In de Middeleeuwen werden de varkens in de herfst de bossen ingedreven en zo vetgemest. Om die reden werden eiken niet gauw gekapt en konden ze heel oud worden.

Tamme kastanje

- Afstand langs route: 1.21 km

Naast je staat een jonge tamme kastanje

, een boom die eigenlijk afkomstig is uit het middellandse zeegebied. Hij werd ingevoerd in België voor zijn

waardevolle en smakelijke noten

. De stekels op de bolster zijn zachter en talrijker dan die van de wilde- of paardenkastanje, wiens vruchten bitter zijn.

Het veervormig blad verschilt ook van de wilde kastanje die handvormige bladeren heeft.

Het hout van deze boom is heel duurzaam

Afbeelding 12: Tamme kastanje

en daarom geschikt om te dienen als paaltjes voor afsluitingen en hekwerk.

De waarde van wortelkluiten

- Afstand langs route: 1.29 km

Afbeelding 13: De waarde van wortelkluiten

Elzen spreiden hun wortels net onder de bodem horizontaal uit. Als er veel wind is kan het gebeuren dat zo'n boom omwaait. Dan gaat de wortelkluit met de aarde vaak mee de lucht in. In zo'n wortelkluit

kunnen heel wat vogels en dieren schuilen of hun jongen groot brengen

. Nu er bijna nergens nog steile rivieroeveren te vinden zijn vindt de

ijsvogel

hier soelaas. Hij bouwt immers zijn nest in een diepe pijp die hijzelf uitgraaft in een steile wand. Zo n steile wand vindt hij hier in de vorm van zo'n wortelkluit.

Tonderzwammen op dood hout

15

- Afstand langs route: 1.68 km

Afbeelding 14: Tonderzwammen op dood hout

Kijk eens goed naar de tonderzwammen die groeien op de dode bomen langs de linkerkant van de weg. Om vuur te maken hadden mensen in de prehistorie tondel nodig, een ontvlambaar materiaal dat begint te smeulen zodra het in contact komt met een warme vonk. Ijsman Ötzi had op het moment dat hij stierf tondel bij zich, gemaakt van de tonderzwam. Tondel is de zachte, viltachtige kern uit het midden van de zwam. De tondel werd in urine geweekt (dit bevat het brandbare salpeter), waarna men de platgeslagen schijfjes liet drogen.

Klimop

16

- Afstand langs route: 1.88 km

De bomen rechts van je zijn begroeid met klimop, een groenblijvende houtige liaan. Deze plant kan tot wel 10 meter hoog klimmen d.m.v. korte hechtwortels die niet in de gastheer binnendringen en dus niet schaden.

Bladeren en vruchten zijn giftig voor de mens. Hij is één van de laatst bloeiende planten (tot in december) en dus voor veel insecten de laatste bron van nectar en stuifmeel. De dofzwarte bessen rijpen pas in de lente en zijn dan voedsel voor vogels. Als je goed kijkt

zie je dat de plant twee soorten blaadjes heeft. Op muurtjes heeft deze plant een isolerend vermogen.

Vruchtverspreiding esdoorn

17

- Afstand langs route: 1.95 km

Afbeelding 15: Vruchtverspreiding esdoorn

Naast je staat een gewone esdoorn. Er zijn meer dan 230 soorten en variëteiten van esdoorn op de wereld. Bomen proberen hun zaden zo ver mogelijk te krijgen om inteelt te voorkomen. De esdoorn doet dat d.m.v. een gevleugeld vruchtje dat als een mini helikoptertje door de lucht vliegt bij elke windvlaag. Het sap van deze boom levert een heerlijke siroop op (ahorn). Je hebt 40 liter sap nodig voor 1 liter siroop

Vleermuizenkast

18

- Afstand langs route: 2.13 km

Aan de garage bij het bezoekerscentrum hangt een platte, smalle nestkast. Deze is bestemd voor vleermuizen

. In Vlaanderen leven momenteel 17 soorten vleermuizen van de 23 in België voorkomende soorten, daarvan zijn 13 soorten ernstig bedreigd. Vleermuizen blijven hier in de winter, maar bij gebrek aan voedsel gaan ze in winterslaap. Aan de binnenkant van de kast zijn ribbels voorzien waaraan de diertjes omgekeerd hangen. Best hang je zo'n kast aan de zonnkant, op een rustige plek, met een vrije aanvliegroute, op minimum drie meter hoogte. Vleermuizen zijn nuttige dieren, die in de zomer per nacht tot een derde van hun gewicht aan insecten

vangen. Dat zijn zo'n driehonderd muggen, motten en kevers!

Praktische informatie

Meer praktische informatie

Bezoekerscentrum Molsbroek - vzw Durme

- Afstand langs route: 0.1 km

Afbeelding 16: Bezoekerscentrum Molsbroek - vzw Durme

Het bezoekerscentrum Molsbroek is een van de bezoekerscentra van natuurvereniging vzw Durme. Bezichtig de permanente tentoonstelling over de natuur uit eigen regio, de geschiedenis van het landschap en interactieve presentaties. Of geniet op het terras van een drankje en een beeldschoon uitzicht op de moerasvlakte van het Molsbroek.

Het bezoekerscentrum Molsbroek is vrij toegankelijk tijdens de openingsuren. Als het bezoekerscentrum gesloten is kan je bij het 24-uren infopunt nog steeds terecht voor folders en een plannetje van het natuureservaat.

Vind de route op RouteYou:

Bekijk op mobiel

&rqzzbo